

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/269/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119219431
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119219431.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: S. X., K.: XX.XX.XXXX, O. Z. XXX, XXX XX Z., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, IČO: 31954448, so sídlom Sovietskych hrdinov 66, 089 01 Svidník proti žalovanému: R Collectors s. r. o., IČO: 50094297, so sídlom Dvořákovo nábřežie 8/A, 811 02 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 2659,25 EUR takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2 659,25 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 10.12.2019 sa žalobca domáhala na žalovanom zaplata sumy primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2659,25 €. Žalobca v žalobe uviedol:

1.1. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 25Csp/105//2017 som bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľky. Terajší žalovaný si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplata sumy 6.578,51 eura s príslušenstvom. Okresný súd Prešov žalobe v časti 1.571,86 eura s príslušenstvom vyhovel, v časti o zaplata sumy 210,-- eur a v časti o zaplata 1.050,-- eur konanie zastavil a vo zvyšnej časti, t.j. o sumu 5.318,51 eura žalobu zamietol, rozsudkom, sp. zn. 25Csp/105/2017, zo dňa 9.4.2018, ktorý nadobudol vo výroku I. právoplatnosť 10.7.2018, vo výroku II. a IV. 10.7.2018, vykonateľnosť 26.7.2018 a vo výrokoch III. a V. právoplatnosť 16.4.2019.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

„6. Dňa 25.01.2013 uzatvorili právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník zmluvu o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXX. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy boli okrem iného aj Obchodné podmienky žalobcu pre úver dostupná pôžička a Všeobecné obchodné podmienky žalobcu. Na základe Zmluvy žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 7 000 Eur. Žalovaná sa do 20.01.2019 zaviazala vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plneniam a to v 72-och splátkach po 172,07 Eur. Úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 19 % ročne. RPMN bola 20,74 %. Celková výška nákladov bola 4 699,13 Eur.

8. Súd vyzval žalobcu, aby preukázal ako skúmal bonitu žalovanej.

20. Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak

je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie §17ods.3 .

21. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

28. Vzhľadom na výšku úveru a na skutočnosť, že išlo o úver na konsolidáciu finančnej situácie žalovanej, súd skúmal či si žalobca náležite splnil povinnosti podľa § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca overoval bonitu žalovanej iba potvrdením o výške jej príjmu zo Sociálnej poisťovne, pričom vedel, že žalovaná nespláca už skôr poskytnutý úver (resp. so splácaním sa dostala do problémov), keďže žalobca bol veriteľom tohto úveru. Žalobca zisťoval ďalšiu úverovú zaťaženosť žalovanej len prostredníctvom databáz Z. K. a SRBI, pričom ale nezisťoval, či žalovaná má aj iné dlhy, ktoré v týchto registroch figurovať nemusia. Žalobca nezisťoval výšku výdavkov žalovanej ani počet vyživovacích povinností, aby zistil, či žalovaná bude schopná splácať splátky vo výške 172,07 Eur.

31. Ak by v prejednávanej veci žalobca postupoval vyššie uvedeným spôsobom a neobmedzil sa iba na výšku vymeriavacieho základu žalovanej (mimočodom vo výške 304 Eur!), dospel by k záveru, že žalovaná splátky vo výške 172,07 Eur mesačne nie je schopná splácať (príjem cca 300 Eur, dve vyživovacie povinnosti k deťom vo veku 13 a 15 rokov, dlh za elektrinu, nehovoriac o ďalších výdavkoch za ubytovanie a stravu). Neschopnosť splácať žalovanej sa prejavila už v treťom mesiaci trvania zmluvy

32. Skutočnosť, že žalovaná žiadala o úver za účelom splatenia iných podlžností mala mať za následok zvýšenú pozornosť veriteľa, keďže uvedené samo o sebe minimálne vyvoláva pochybnosti o schopnosti dlžníka riadne plniť zmluvné záväzky. V danom prípade však žalobcovi postačovalo potvrdenie o výške vymeriavacieho základu žalovanej. V zmysle výpovede žalovanej iné skutočnosti za účelom preverenia jej bonity žalobcom zisťované neboli, pričom žalobca v konaní tieto tvrdenia nevyvrátil.

33. Súd je presvedčený, že v prípade, ktorý nastal, žalobca, či už úmyselne alebo z nedbanlivosti, svojím konaním hrubo zanedbal svoju povinnosť odbornej starostlivosti, pričom tým zvýšil zadlženosť žalovanej. Týmto hrubým porušením spôsobil to, že úver sa stal bezúročný a bezpoplatkový. Súd teda dospel k záveru, že žalovaná je povinná z prejednávaneho úverového vzťahu vrátiť iba istinu.“

Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.“

Ako spotrebiteľka si uplatňujem primerané finančné zadosťučinenie za porušenie mojich spotrebiteľských práv, ktoré som bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže som spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, primerané finančné zadosťučinenie požadujem vo výške 2.659,25 eura, čo zodpovedá polovici sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na môj úkor bezdôvodne obohatiť.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril nasledujúco:

2.1. Žalovaný týmto predkladá námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie a nesúhlasí so vznikom práva na finančné zadosťučinenie na strane žalobcu.

V zmysle § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov „spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

Z citovaného ustanovenia zákon č. 250/2007 Z. z. vyplýva, že predpokladom na uplatnenie práva na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie práva spotrebiteľom na súde. Pod úspešným uplatnením práva sa rozumie existencia právoplatného rozhodnutia, ktorým by bolo rozhodnuté o povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie, o neplatnosti právneho úkonu či o určení

neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalovaný má za to, že uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia zo strany žalobkyne je v tomto štádiu konania predčasné. Na to, aby sa žalobkyňa mohla domáhať priznania primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné, aby mala v prvom rade právoplatný rozsudok, v tomto prípade o určení neprijateľných zmluvných podmienok. Bez existencie takéhoto právoplatného rozhodnutia nie sú splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

„Aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, na ktoré poukazuje okresný súd (sp. zn. 3Obo 147/2007, 6Obo 302/2006) napriek tomu, že v súvislosti s priznanou výškou finančného zadosťučinenia je treba uviesť, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok, totiž vyplýva, že je treba mať na zreteli, že finančné zadosťučinenie a jeho výška má byť „kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnutý utrpel“, resp. „prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca týmto konaním žalovaného strpieť“. Inak povedané, aj keď predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa to, aby spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej predpismi na jeho ochranu, je treba zrozumiteľne uviesť, či a ktoré práva žalobcu ako spotrebiteľa boli porušené postupom žalovaného a posudzovanou úverovou zmluvou v danom, konkrétnom - tu v prejednávacom prípade.

Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnúť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnú je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti (výšku uvedenú v petite nemôže súd prekročiť).“²

Žalobca požaduje od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2659,25 eur avšak neodôvodňuje výšku a ani v tomto smere nepredložil a nenavrhol žiadne dôkazy. V tomto smere pritom podľa mienky žalovaného nie je postačujúce, pokiaľ žalobca navrhuje určitú sumu primeraného finančného zadosťučinenia, avšak túto požadovanú výšku žiadnym spôsobom neodôvodní v tom smere, aký vplyv malo alebo mohlo mať porušenie práva spotrebiteľa na jeho osobu, a to zvlášť za skutkových okolností tohto prípadu.

Žalovaný dáva do pozornosti, že Žalobca svoj nárok odôvodňuje len odôvodnením súdu z konania, ktoré inicioval žalovaný, a to z dôvodu, že si Žalobca neplnil svoje záväzky riadne a včas a ktoré mu vznikli uzatvorením zmluvy s právnym predchodcom žalovaného.

K vzniku oprávnenia na satisfakciu pre stav ktorý nastal tak vzniká otázka, kto zapríčinil tento stav a či naozaj nesprávnym postupom Veriteľa pri overovaní bonity dlžník utrpel ujmu?

Už len skutočnosť, že Žalobca svoj nárok nepreukázal Rozsudkom o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy neguje vznik nároku o zaplatenie zadosťučinenia. Okrem uvedeného je však zrejmé, že Žalobca predmetný úver mienil čerpať, nakoľko vznik úverovej zmluvy nie je možný bez existencie žiadosti resp. súhlasu dlžníka o úver. Samotným poskytnutím úveru a následným nárokováním si o zaplatenie dlhu, žalovaný nijak nezapríčinil stav, ktorý by žalobcovi spôsobil ujmu.

Práve naopak, pre nedostatočné konanie s odbornou starostlivosťou právneho predchodcu žalovaného, vznikla najmä ujma na strane žalovaného a nie žalobcu, keďže v dôsledku takéhoto konania prišiel o možnosť v pôvodnom konaní pod sp zn. 25Csp/105/2017 nárokovat si od dlžníka povinnosť zaplatenia úrokov a poplatkov. Žalobca v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Csp/105/2017 nijak nepopieral vznik dlhu ani okolnosti vzniku a ani nenamietal bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy v tomto konaní. Súd z úradnej povinnosti skúmal súlad náležitostí so zákonom a splnenie povinností podľa § 7 zákona č. 159/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobkyňa sa tak v pôvodnom konaní dosala do zvýhodneného stavu a žiadnu ujmu neutrpela.

Existencia legitímácie je jednou z podmienok konania. Súd tak skúmajú vecnú legitimáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offio viazaný, by bolo protirečenie obsahu

základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru - (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/201427).

Žalovaný preukázateľne nebol účastníkom zmluvného vzťahu v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a nemal dosah na spôsob posudzovania zmluvy. Nie je preto zjavné, prečo je v konaní označený ako žalovaný.

Obdobne ako v sporoch o určenie neplatnosti právneho úkonu však nejde len o to, či konkrétny subjekt (žalobca alebo žalovaný) mohol mať podľa hmotného práva vplyv na vznik sporného právneho úkonu, ale tiež o to, či a ako sa následné určenie neplatnosti tohto právneho úkonu premietne do jeho právnych pomerov (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/366/2015 zo dňa 20.05.2015).

Na základe uvedeného považujeme námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie za dôvodnú vo vzťahu k petitu žaloby.

3. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z listín tvoriacich súdny spis a zistil nasledujúce:

3.1. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 25Csp/105/2017 - 97 zo dňa 09.04.2018, takto rozhodol:

I. konanie v časti o zaplatenie sumy 210 Eur z titulu kapitalizovaných úrokov a v časti o zaplatenie sumy 1050 Eur z titulu istiny zastavuje,

II. žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1571,86 € spolu so zákonným úrokom z omeškania,

III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietla,

IV. povoľuje žalovanej zaplatiť vzniknutý dlh v 80-eurových mesačných splátkach, ktoré bude uhrádzať vždy do 25-teho dňa v mesiaci až do úplného vyrovnania, pod následkom straty výhody splátok,

V. žiadna zo strán konania nemá právo na náhradu trov konania.

3.2. V rámci odvolacieho konania voči uvedenému rozsudku KS v Prešove rozsudkom sp. zn. 2Co/150/2018, takto rozhodol

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch III. a IV.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

4. Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 09.06.2013 - Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 - Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

4.1. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé čo i len privodiť ujmu spotrebiteľovi.

4.2. V prejednávacom prípade možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré mohlo spôsobiť finančnú ujmu spotrebiteľovi vo výške 5006,65 € (žalovaná suma 6578,51 €, priznaná suma 1571,86 €). Vo veci 25Csp/105/2017 takáto ujma hrozila, keďže súd dospel v konaní o žalobe žalobcu požadujúceho zaplatenie sumy 6578,51 € k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre nedostatočné skúmanie bonity spotrebiteľa. Uvedená skutočnosť nemusela byť deklarovaná v rozsudku ako sa toho domáha žalovaný, keďže bola vyjadrená priamo vo výroku na plnenie a vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

4.3. Pri výklade § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba akcentovať, že súčasné znenie § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. zakladá nárok na finančné zadosťučinenie už pri úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi bez toho, žeby sa vyžadovala, čo len potenciálna ujma. Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu

nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva je potrebná určitá intenzita. Rovnako zákon o ochrane spotrebiteľa nepodmieňuje nárok na primerané finančné zadosťučinenie tým, že bolo zasiahnuté do osobnostných práv spotrebiteľa. Preto finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa nemožno porovnávať s finančným zadosťučinením, ktoré sa priznáva za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnosti poškodeného. Týmto je daná aj odpoveď na argumentáciu žalovaného, ktorej podstata spočíva v tvrdení, že právo na primerané finančné zadosťučinenie dané až „vtedy, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak“. Podľa názoru súdu dotknuté zákonné ustanovenie žiadnu takúto podmienku nestanovuje a naopak dovršuje sa ním ochrana spotrebiteľa v dodávateľom spôsobenom závadnom spotrebiteľskom vzťahu

4.4. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. KS v Prešove už judikoval, že je potrebné priznávať finančné zadosťučinenie vo výške presahujúcej 50% hrozacej ujmy, aby došlo k naplneniu jeho funkcií vyššie uvedených.

4.5. Pokiaľ ide o znenie relevantného § 3 ods.5 ZOS - „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ má súd za to, že nie je viazaný doslovným znením zákona a výklad podaný žalovaným nie je správny. Doslovné znenie síce jazykovým výkladom zvädza k tomu, že porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa musí udiať kumulatívne z dôvodu použitia zlučovacej spojky „a“ ale iba jazykový výklad však k správneému výkladu právnej normy nestačí. Ústavný súd ČR a NSS ČR v jazykovému výkladu právnej normy uviedli - Naprosto neudržiteľným momentom používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (Pl. ÚS 33/97). Soud [...] není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jenž mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci (Pl. ÚS 21/96). Doslovný (gramatický) výklad není jedinou metodou interpretace právní normy; není ani metodou nejspolehlivější ((1133/2007 Sb. NSS). Otrocké následování doslovného znění zákona [...] nemá v moderním právním státě opodstatnění (1940/2009 Sb. NSS). Za podstatný súd považuje výklad teleologický. Podľa učebnice Teorie práva autorů J. Boguszak, J. Čapek, A. Gerloch - usiluje soud při teleologickém výkladu o postižení smyslu, resp. cíle právní normy v souvislosti s nejvšeobecnějšími podmínkami ... v nichž se má norma realizovat. Jde tedy o hledání účelu zákonného ustanovení, a to v kontextu společenských podmínek v okamžiku provádění interpretace. Procesný súd má teda za to, že cieľom zákonodarcu nebolo obmedziť počet prípadov, pri ktorých sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, práve naopak a preto je v citovanej právnej norme spojku „a“ potrebné vykladať vo význame „alebo“.

5. Žalovaný vo vzťahu k žalobcovi porušil minimálne nasledujúce zákonné povinnosti.

Podľa § 4 ods.2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - Predávajúci nesmie

a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu (žalovaný nebol oprávnený požadovať a inkasovať zaplatenie úrokov v úverovom vzťahu),

ako aj podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

5.1. Pri neexistencii zákonných kritérií pre určovanie výšky finančného zadosťučinenia, tak súd prihliadal najmä na výšku žalovaným nedôvodne požadovanej sumy na zaplatenie a za primerané okolnostiam považuje finančné zadosťučinenie vo výške požadovanej žalobcom.

6. Na námietku žalovaného, že on nebol tvorcom zmluvy a poskytovateľom úveru a teda nie je vo veci pasívne legitimovaný, odpovedá okresný súd nasledujúcimi rozhodnutiami KS v Prešove:

O 23Co/83/2017 - Aj keď žalovaný zmluvu so žalobkyňou neuzatváral, je nepochybné, že on bol účastníkom konania vo veci 24C/233/2015 <<http://merit.slv.cz/24C/233/2015>>, a preto konštatovanie, že žalovaná uplatnila voči žalobcovi svoje spotrebiteľské práva, je správne. Nie je dôležité či spotrebiteľ v konaní vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, je dôležité, či úspešne uplatní porušenie svojich spotrebiteľských práv, teda pokiaľ sa spotrebiteľ ako žalovaný v konaní úspešne bráni tým, že dodávateľ porušil jeho spotrebiteľské práva a z toho dôvodu bude žaloba zamietnutá, tak potom možno konštatovať, že spotrebiteľ úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva.

O 5Co/147/2018 - K odvolacej námietke žalovaného, že nebol účastníkom úverového vzťahu odvolací súd uvádza, že sám žalovaný ako žalobca bol stranou v spore sp.zn. 11C/147/2014, kde si uplatňoval aj nároky, u ktorých súd zistil porušenie spotrebiteľského práva terajšieho žalobcu. Preto je žalovaný aj podľa názoru odvolacieho súdu vo veci pasívne legitimovaný. Táto odvolacia námietka preto nie je dôvodná.

7. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

7.1. Žalobca v konaní plne úspešný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.